

Till salu! ??

- Föreningen Veterinärer i Sverige anser att utvecklingen av Sveriges veterinära verksamhet bäst främjas av sund konkurrens och att tillsynsverksamhet skall utövas av myndigheter som inte bedriver kommersiell verksamhet.

- Föreningen vill också ena alla landets veterinärer i en gemensam yrkesförening som inte är styrd av fackliga eller politiska intressen.

Propositionen om den nya svenska veterinärorganisationen är klar och kommer att läggas fram för riksdagen under hösten.

Den är underskriven av

Statsministern och Jordbruksministern och enligt pressmeddelandet från Jordbruksdepartementet är avsikten med den nya organisationen att konkurrensproblemen inom veterinärväsen-

det skall lösas. Man skriver: "Idag finns problem i form av bristande konkurrens och motsättningar mellan privatpraktiserande veterinärer och statliga

[Forts på sidan 2](#)

Massivt stöd för Gerhard Larssons utredning

Jordbruksministern gav i december 2007 landshövdingen i Västernorrlands län, Gerhard Larsson, i uppdrag att göra en översyn av hur myndighetsstrukturen inom den så kallade livsmedelskedjan kan bli mer effektiv samt också pröva omfattningen av det offentliga åtagandet. Utredningen skulle analysera hur den nuvarande myndighetsstrukturen fungerar och lägga fram förslag på en effektiv och ändamålsenlig myndighetsstruktur där ansvarsfördelningen är tydlig.

Han skulle också ge förslag på hur myndigheterna ska vara organiserade, dimensionerade och lokaliserade. Utredningen skulle även identifiera verksamhet som staten eventuellt inte bör bedriva och lämna förslag på hur denna ska hanteras.

De myndigheter som berörs av utredningen är Jordbruksverket, Statens veterinärmedicinska anstalt, Livsmedelsverket och Fiskeriverket.

Anledningen till utredningen är att regeringen vill skapa en

effektiv statlig förvaltning och anser att en översyn av myndighetsstrukturen inom detta område ska göras. Införandet av ny lagstiftning avseende livsmedelskedjan har också tydliggjort gränsdragningsproblem mellan myndigheterna.

"Detta är en av de frågor vi gick till val på. Att förenkla och minska byråkratin går därför som en röd tråd genom regeringens arbete", säger Eskil Erlandsson i ett

[Forts på sidan 2](#)

Forts Till Salu *lagrådsremissen redogör regeringen för hur dessa problem kommer att lösas. Problemen beror i hög grad på en oro för att dagens statliga anslag till distriktsveterinärorganisationen kan korssubventionera verksamhet som ska bedrivas i konkurrens. En sådan subventionering kommer inte att vara möjligt i ett system med upphandling av verksamheten.”*

ViS har, i samarbete med flera konsulter, analyserat proposi-

tion och kommit fram till att det inte på något sätt framgår av propositionen hur problemen skall lösas, d.v.s. hur upphandling av stationerna skall gå till. De mest optimistiska synpunkterna är att regeringen omöjligt kan klara sig ifrån löftet att öppet redovisa stationernas ekonomi och att bjuda ut dem till försäljning. De mest pessimistiska tror inte att ministrarna vet vad de skrivit under och att hela propositionen är konstruerad av Jordbruksverket som, när det blir skarpt läge, helt kommer att strunta i att lämna ut några

uppgifter om stationernas ekonomi och endast erbjuda privatpraktiserande veterinärer att ta hand om, för Jordbruksverket, olönsamma jourer och obehagliga uppdrag. Men den som lever får se. ViS kommer i alla lägen att begära in samtliga distriktsveterinärstationers ekonomiska detaljredovisning och med ledning av dessa lägga bud på verksamheten. Vägrar Jordbruksverket då att tillgodose dessa krav väntar en ny intressant konflikt.

Forts Gerhard L pressmeddelande i anslutning till att uppdraget delades ut.

Gerhard Larsson lämnade sin utredning till ministern i maj 2009 varefter utredningen skickades ut på remiss till inte mindre än 159 remissinstanser. Utredningen har tidigare redovisats i ViS-bladet. Sammanfattningsvis kan sägas att den är mycket bra och syftar till att öka förtroendet för tillsynsverksamheten genom att renodla denna verksamhet i en ny myndighet. Den nya

myndigheten skall ansvara för allt från "gröda till föda" och för djurskydd. D.v.s. för den verksamhet i vilken det finns veterinärer involverade. Djurskyddsverksamheten skall omfatta alla typer av djur. Just detta lyckades Larsson inte få fram på ett tydligt sätt i utredningen men han har senare, i hearingar och i artiklar, klargjort att den nya myndigheten skall ha höga ambitioner för djurskyddet. (Se Gerhard Larssons skrivelse på annan plats i ViS-bladet). Motståndarna till att en ny myndighet skapas, d.v.s. några av

de verk som riskerar att läggas ned, Jordbruksverket och SVA, kunde inte hitta något annat att klaga på än just oklarheterna om djurskyddet varför man mobiliserade sina allierade och gick till attack mot utredningen med just djurskyddet som argument. De allierade består som vanligt av LRF, Sveriges veterinärförbund, (SVF), djurskyddsorganisationer samt några andra organisationer som företräds av fackföreningsanslutna veterinärer. Det sorgliga, eller ironiska, i det hela är att LRF och Jordbruks-

verket inte alls vill ha ett förändrat, oberoende, djurskydd. Man vill ha det som man har det idag d.v.s. att LRF och Jordbruksverket även i fortsättningen skall vara kompanjoner i sin strävan att främja det svenska lantbruket och därför inte vill gå på lantbrukarna för hårt med kostsamma djurskyddskrav. Här måste man ju säga att SVF och djurskyddsorganisationerna framstår som fullständigt förda bakom ljuset. Djurskyddsorganisationerna är dessutom i mer eller mindre omfattning infiltrerade av LRF. De borde inse att deras enda chans att få till stånd en oberoende, förbättrad, djurtillsyn är just en ny myndighet. En ny djurskyddsmyndighet finns ju inte en chans att skapa. Det första den nya jordbruksministern gjorde var just att lägga ner Djurskyddsmyndigheten. Det är också sorgligt att LRF och Jordbruksverket inte själva inser att en oberoende tillsyn är absolut nödvändig om man vill tjäna pengar och kunna sälja sina produkter. Den dag det inträffar något otillbörligt kommer man att dyrt få betala för den inställning man nu har som innebär att Jordbruksverket samtidigt skall främja det svenska lantbruket och vara tillsynsmyndighet över detsamma. Glädjande är att de flesta remissinstanser inser detta. Remissrundan visar ett massivt stöd för utredningen. Remissinstansernas inställning till att lägga ner Jordbruksverket, Livsmedelsverket, Statens veterinärmedicinska anstalt och Fiskeriverket och i stället bilda en ny myndighet med ansvar för säkerhet i livsmedelskedjan är som följer: Remissen är utsänd till 159 remissinstanser. 41 har ej svarat. 76 remissinstanser är positiva till utredarens förslag, 18 är negativa, 27 har ej tagit ställning.

Noterbart är att remissvaren ofta är mycket utförliga och att man har visat mycket stort intresse och engagemang för frågan.

Resultatet av remissomgången måste föranleda regeringen att snarast skriva en proposition i enlighet med utredningen.

Debatt:

Utredningsförslag hotar svenskt djurskydd

Vi oroar oss för att hästarnas och sällskapsdjurens sjukdomar och hälsa kommer att marginaliseras. Sverige kan komma att stå utan ett väl fungerande djurskydd.

I utredningen "Trygg med vad du äter – nya myndigheter för säkra livsmedel och hållbar produktion" SOU 2009:8 föreslås en sammanslagning av Livsmedelsverket, Statens Veterinärmedicinska Anstalt och ett par enheter på Jordbruksverket, som ansvarar för djurhälsa och djurskydd. Utredaren har haft höga ambitioner när det gäller livsmedelsfrågor, vilket naturligtvis är mycket bra. Men alla frågor som rör djurhälsa, djurskydd och smittskydd ska också rymmas inom en livsmedelssäkerhetsmyndighet. Ett av argumenten som anges är att strukturen ska likna den som idag råder på EU-nivå.

I utredningens förslag är djurskyddsfrågorna marginaliserade. Även om djurhälsa och djurskydd finns med i förslaget, nämns dessa endast då de leder till risker för livsmedelssäkerheten. Vi fruktar därför att sällskapsdjurens och hästarnas sjukdomar samt djurskydd kommer att få en undanskymd plats på den nya myndigheten. Detta riskerar att försämra det svenska

djurskyddet.

Sverige är ett föregångsland när det gäller djurskyddsfrågor. Vi har en bra lagstiftning som syftar till att skydda djur från vanvård och våld. Den statliga utredningens förslag ter sig därför obegripligt; man är beredd att offra omsorgen om djuren för att kunna slå ihop flera myndigheter.

Jordbruksverkets enheter som handlägger djurskyddsfrågorna har behov av arbetsro och kontinuitet. Det beror inte bara på att de relativt nyligen har omorganiserats och anpassats till nya ansvarsområden och nya arbetsuppgifter. Sedan halvårsskiftet 2007 tog verket över ansvaret för djurskyddsfrågorna sedan Djurskyddsmyndigheten lades ner. Jordbruksverket fungerar också som stödjande centralmyndighet till Länsstyrelserna som från och med i år har tillsynsansvaret för djurskyddsfrågorna. Detta ansvar låg tidigare på kommunerna. Länsstyrelserna är i behov av extra mycket stöd i form av instruktioner, information och hjälp att tolka lagstiftningen då dessa arbetsuppgifter och ansvar nyligen landat på deras bord. Det vore förkastligt att återigen riva sönder den stödjande centralmyndigheten som Jordbruksverket utgör idag.

Ett grundläggande problem med utredningen är att hästar och sällskapsdjur får ett alldeles för begränsat utrymme. Detta är anmärkningsvärt eftersom det är dessa djur som ökar mest i antal.

Djur är viktiga för många människor på flera sätt. Ungefär vart tredje hushåll har ett sällskapsdjur. Många sällskapsdjur fungerar som familjemedlemmar och betyder därmed oerhört mycket för sina ägare. Dessutom tas djurs positiva effekter på människa och samhälle tillvara alltmer. Katter och hundar flyttar in på äldreboenden. Hästar och hundar används alltmer som ett redskap för att övervinna de hinder ett handikapp kan innebära. Hästen är en viktig motor på den svenska landsbygden. Med ett ökat användande av hästar och sällskapsdjuren följer också ett ökat ansvarstagande för att se till att de mår bra. Det är uppenbart att dessa hundar, katter, hästar och smådjur riskerar att hamna i skymundan på en stor livsmedelsmyndighet. Djurpolitik är betydligt mer än livsmedelssäkerhet och det måste beaktas vid en förändring av myndigheterna som hanterar dessa frågor.

Även ur smittskyddshänseende är förslaget till myndighetsstruktur förkastligt. När det gäller smittskyddsfrågan utgör sällskapsdjuren en av de största riskerna idag. Detta tar utredningen inte hänsyn till. Ett problem är till exempel insmugglade hundar, som idag tyvärr förekommer i allt större utsträckning, och vars sjukdomar utgör hot mot både djur och människor.

De senaste årens hantering av smittsamma sjukdomar, såsom exempelvis fågelinfluensan, visar att Sverige har en myndighetsstruktur och rutiner som fungerar väl vid sjukdomsutbrott. Det innebär en stor risk att ändra en fungerande modell, enligt det nya förslaget.

Internationellt sett har Sverige

Är du veterinär
med eget företag?
Då skall du vara med i ViS!

ViS är en branchorganisation
för företagande veterinärer
som är oberoende av
fackföreningar och myndigheter.
Detta är en garanti för att du
som egen företagare alltid
får dina intressen tillgodosedda.

På vår hemsida kan du läsa mer.
www.veterinarer.se

betraktats som en föregångare när det gäller djuromsorg och smittskydd. Den ledande positionen får inte tas för självklar utan måste förvaltas och ständigt utvecklas. Myndigheternas insatser får inte underskattas, utan kommer att spela avgörande roll framöver. Hästar, och sällskapsdjur, samt djurskydds- och smittskyddsfrågor måste få det utrymme och uppmärksamhet de förtjänar. Vi uppmanar regeringen att rädda den svenska djurvälferdsmodellen och landets unikt goda smittläge – och inte genomföra utredningen förslaget.

Stefan Johanson, vd, Hästnäringens Nationella Stiftelse

Ulf Uddman, vd, Svenska Kennelklubben

Carina Sjöberg, generalsekreterare, Svenska Ridsportförbundet

Ulf Hörnberg, generalsekreterare, Svenska Travsportens Centralför-

bund

Karin Östensson, förbundsordförande, Sveriges Veterinärförbund

Debattinlägg från Gerhard Larsson:

Höga djurskyddsambitioner kräver organisatoriska förändringar!

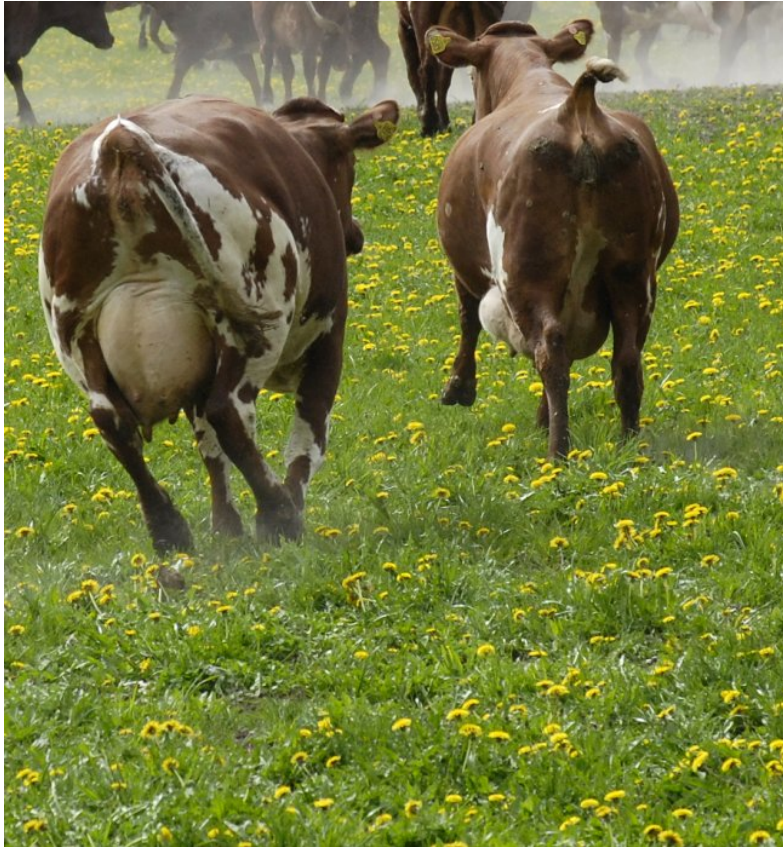
På den här sidan den 11 juni uttryckte representanter för hästnäringen m fl oro för ett av mina förslag till regeringen i utredningen Trygg med vad du äter - nya myndigheter för säkra livsmedel och hållbar produktion (SOU 2009:8). De menar att förslaget att slå samman Livsmedelsverket, SVA och delar av Jordbruksverket till en ny myndighet med ett sammanhållet ansvar för säkra livsmedel, friska djur och sun- da växter skulle försvaga djurskyddet.

Men det är snarare tvärtom. Dagens ordning kännetecknas av otydlig ansvarsfördelning som ger anledning till oro.

Jag menar, efter att noggrant ha prövat frågan, att det krävs organisatoriska förändringar för att förverkliga Sveriges höga ambitioner för djurskyddet. Oberoende granskningar har också tidigare visat på återkommande organisatoriska brister i hittillsvarande myndighetsstruktur.

Idag ansvarar Jordbruksverket för att både främja näringen, t ex i form av ett gott ekonomiskt resultat, och begränsa densamma, t ex genom djurskyddskrav. Det skapar en rollkonflikt då djurskydd ofta är en merkostnad för producenten. Denna dubbla roll har Jordbruksverket idag t ex när grisar trängs ihop på ett alltför litet yta inom lantbruket och när tävlingshästar tränas med otillåtna metoder inom hästnäringen. Riksrevisionen har tidigare också anmärkt att Jordbruksverkets fokus på produktionsfrågor försvagat djurskyddet.

Genom att skilja ut djurskyddet från Jordbruksverket som ska främja ökad konkurrenskraft upprätthålls den grundläggande förvaltningspolitiska principen att en

myndighet inte både ska främja och begränsa.

Den operativa djurskyddskontrollen överfördes vid årsskiftet från kommunerna till staten i form av länsstyrelserna. Bakgrunden är den tunga kritik som EU:s livsmedels- och veterinärkontor (FVO) vid sina inspektioner riktat mot den svenska djurskyddskontrollen. Att minska antalet operativa kontrollmyndigheter är ett steg i rätt riktning, men det löser inte problemet med den svaga samordningen på central nivå, för vilken Jordbruksverket ansvarar.

Genom att samlas ansvaret för kontrollen av bl a livsmedel, foder, djurhälsa, djurskydd och växtskydd vid den nya myndigheten införlivas djurskyddskontrollen i en myndighet med en stark tillsynsidentitet och som har kontroll som en uttalad kärnuppgift. Det lägger grunden för ett bättre stöd till och styrning av länsstyrelser och kommuner som utför den operativa kontrollen.

Den otidsenliga ansvarsfördelningen inom det veterinära området är också viktig att uppmärksamma, inte minst mot bakgrund av den centrala roll som veterinärer har för att upprätthålla en god djurhälsa och ett gott djurskydd. Flera utred-

ningar under 2000-talet har påtalat det olämpliga i att Jordbruksverket är landets största veterinära arbetsgivare och samtidigt ansvarar för tillsynen över samtliga veterinärer, både de egna och konkurrenterna. Mitt förslag skapar en oberoende tillsyn genom att olika myndigheter (till skillnad från idag) ska ansvara för tillsynen över veterinärerna respektive för den statliga konkurrensutsatta veterinärverksamheten. Jag vill också lugna debattörerna med att den nya ordningen även stärker det svenska smittskyddet. Den nya myndigheten ska ha ett samlat och likvärdigt ansvar för alla djur såväl sällskapsdjur och hästar som livsmedelsproducerande djur, dels när det gäller regler och kontroll och dels när det gäller djurexpertis. Idag är djuransvaret splittrat mellan Jordbruksverket och SVA. Det samlade djuransvar som skapas är en viktig förutsättning för ett effektivt smittskydd då sjukdomar allt oftare överförs såväl mellan livsmedelsproducerande och andra djur som mellan djur och människor. Så har även EU valt att göra inom DG Sanco. Det samlade ansvaret förtydligar den idag delvis otydliga ansvarsfördelningen inom

smittskyddet och lägger grunden för ett mer kostnadseffektivt smittskydd genom minskat dubbelarbete. Ett konkret exempel på det senare är att de idag parallella epizootiberedningsplanerna vid Jordbruksverket, SVA och Livsmedelsverket kan ersättas av en gemensam plan.

Gerhard Larsson

Regeringens särskilde utredare

Regeringen sätter få före folk.

Ur UNT 2009-07-27

Världens folk står inför hotet att massivt drabbas av influensa A (H1N1) under hösten 2009. Att ansvariga myndigheter anger högre andel sjuka människor under hösten än vad som är fallet i de länder som redan drabbats kan motiveras av att den naturliga influensasäsongen inträder under höst och vinter samt den historiska kunskapen att "Spanska sjukan" återvände med förnyad styrka hösten 1918 och skördade minst 40 milj. offer.

Vårt moderna samhälle är mer sårbart än dåtidens pga intensiva kommunikationer mellan kontinenter, å andra sidan kan våra delar av världen erbjuda betydligt bättre sanitära förhållanden än vad som var fallet efter första världskriget.

I september månad 2008 påvisades blåtungevirus (BT-virus) hos ett fåtal kor spridda över i stort sett hela Götaland. Ansvariga myndigheter varnade för ett massutbrott av sjukdomen och påbörjade omedelbart en omfattande, dyrbar och arbetskrävande vaccinationskampanj. Några ekonomiska restriktioner ålades inte kampanjen utan den fick kosta vad den kosta ville. Blåtunga är en virussjukdom som sprids mellan idisslare via svidknott när vissa förutsättningar är uppfyllda. Virusnet har orsakat sjukdom och produktionsförluster på kontinenten, men det är inte visat att spridning mellan kor kan ske på våra breddgrader. Sjukdomen kan inte spridas till eller via människor och påverkar inte våra livsmedel eller deras kvalitet. Ett utbrott av blå-

Veterinärer i Sverige

Utges av föreningen
Veterinärer i Sverige, en
fackligt och politiskt obunden
organisation för veterinärer.

Ansvarig utgivare:
ViS
Org.nr 802412-7576

ViS – Ordföranden
c/o leg. vet. Agneta Johnsson
Flackarps skolväg 11
245 61 STAFFANSTORP

Bankgiro: 5591-4436
Postgiro: 39 17 34 - 1

www.veterinarer.se

tunga skulle därför enbart beröra den folkspillra om cirka 10 000 djurägare som har får och/eller nötkreatur. När LRF:s chefveterinär i Aktuellt skulle motivera att samhället och inte djurägarna skulle stå för vaccinationskostnaderna blev hans tyngsta argument honnörordet "djurskydd", dvs. skattebetalarna skulle genom att betala ta över djurägarnas lagenliga skyldighet att skydda djuren mot sjukdom och lidande,

vilket varit motiverat om risken för massjukdom varit stor. Till dags dato har såvitt känt inget djur skyddats mot BT genom den genomförda massvaccinationen. Staten har investerat 100 milj. kr eller cirka 150 kr per djur i vaccinationskampanjen.

En vaccinationskampanj riktad mot en sjukdom hos nötkreatur måste ses som en korttidsinsats djurens slaktas och ersätts av nya i hög takt, dvs. efter tre år är minst 50 % av de ursprungligen vaccinerade djuren döda.

En vaccinationskampanj mot A (H1N1) inom en befolkningsgrupp ger effekt under gruppens hela livsperiod och är därför per år en mycket prisvärd investering.

Djurägarnas företrädare LRF hävdar djurskyddet, dvs. att slippa vara sjuk, som ett tungt argument för statens finansiering. Socialstyrelsen riktlinjer ger inget utrymme för sådan empati, att influensa i många fall är ytterst smärtsam och besvärlig sjukdom att genomlida även för den som blir frisk talar man inte om. Tre till fyra promille av de insjuknade beräknas dö i förtid och tusentals människor kommer att drabbas

av långvariga komplikationer om de insjuknar.

Preparatkostnaden för en dubbelvaccination mot nya influensan är 130 kr dvs. mindre än vad man investerat per ko i blåtungekampanjen.

En vaccinationskampanj mot influensan kan behöva drivas med oortodoxa medel, lär här av veterinärmyndigheterna:

Skaffa leasingbilar och sök opp folket där de bor med ambulerande vaccinationscentraler. Aktivera frivilligorganisationer, skaffa modern scanningutrustning som via legitimationshandlingar

snabbt kan registrera patienterna så kan genomströmningen bli betydligt snabbare än en person per 5 min som

Sveriges Kommuner och Landsting kalkylerar med. Med vaccinationerna utflyttade från vårdcentralerna kommer den normala verksamheten inte att "proppas igen" av friska vaccinationspatienter.

Om smittan redan börjat spridas är det av smittskyddsskäl direkt olämpligt att man mäs-

te gå till vårdcentralen för att få sin spruta.

Inom infektionsbiologin anser man att om 80 % av populationen är effektivt vaccinerad förhindras en allmän spridning av smittan, det är alltså av största vikt för dem som av olika skäl inte klan vaccinera sig att denna blir så fullständig som möjligt.

Bästa regering, ett human och civiliserat samhälle som anser sig ha råd att stödja

lantbruket med 100 milj. kr mot en smitta som hittills inte vållat ett enda styrkt sjukdomsfall i Sverige, måste också ta ansvar för sin be-

folkning och göra sitt yttersta för att skydda den mot det lidande influensan innebär.

Detta sker bäst genom att se till att vaccinationen når alla befolkningsgrupper. Ett steg

på vägen är att satsa nästa lika mycket på folk som på få, 130 kr till två vaccindoser!

Örjan Ljungvall

Leg. veterinär

Kolla in vår hemsida!
www.veterinarer.se

**En fortsatt härlig
sommar
tillönskas alla
läsare!**

ViS:s styrelse. Adresser och e-post.

Ordförande: Agneta Johnsson, Flackarps Skolväg 11, 245 61 FLACKARP, 046-127239(F), flackarp@dataphone.se

Vice ordf: Madeleine Björk, Byagt 27, 291 73 ÖNNESTAD, 044-76904(A), madeleine.b@delta.telenordia.se

Sekreterare: Lars-Håkan Håkansson, Bangårdsgatan 8, 523 37 ULRICEHAMN, lhs.vetab@telia.com

Kassör: Mikael Fälth, Nygatan 21, 341 35 LJUNGBY, 0372-83900(A), 0372-83904(F), mikael.falth@veterinarfalth.se

Ledamot: Per Josefsson, Norragård Vesslarp, 280 64 GLIMÅKRA, pellevet@vesslarp.nu